

✦ **Teologický spor v pozadí Listu Římanům**

✦ **Základní verš**

„Nebot' Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista.“ (J 1:17)

Prvotní církve tvořili převážně Židé. Ty však nikdy ani nenapadlo, že by se přijetím židovského Mesiáše Ježíše jakýmkoliv způsobem odklonili od víry svých otců nebo od zaslíbení smlouvy, která Bůh dal svému lidu. A měli pravdu. Pro první věřící ze Židů se pak stala problémem otázka, zda musí pohané nejprve přijmout židovské náboženství, aby mohli přijmout Krista.

Jasnou odpověď přineslo až setkání v Jeruzalémě, které přišlo s rozhodnutím nedělat pohanům potíže vyplývající ze zachovávání všech židovských zákonů a nařízení. Závěrečné stanovisko znamenalo, že pohané se nemuseli stát nejprve židy, aby mohli přijmout Ježíše.

Navzdory tomuto rozhodnutí někteří učitelé nadále „zamořovali“ sbory naukami o tom, že obrácení pohané se musí řídit židovskými zákony a nařízeními. Vnější projevem takového podřízení mělo být přijetí obřizky. Falešní učitelé tvrdili, že pohanů se zaslíbení smlouvy mohou týkat pouze tehdy, pokud přijmou zákony a nařízení, které byly nedílnou součástí společenství Izraele.

O jaké problémy šlo a jak se je podařilo vyřešit?

✦ **Týden ve zkratce:**

- Lepší smlouva
- Židovské zákony a nařízení
- Podle Mojžíšova předpisu
- Věřící z pohanů
- Pavel a Galatšů
- Podněty k zamyšlení

NE 8. října – Lepší smlouva

Žd 8:6 „Avšak Ježíš dosáhl vznešenější služby, právě tak jako je prostředníkem vyšší smlouvy, založené na lepších zaslíbeních.“

Mt 19:17 „On mu řekl: "Proč se mě ptáš na dobré? Jediný je dobrý! A chceš-li vejít do života, zachovávej přikázání!"“

Zj 12:17 „Drak v hněvu vůči té ženě rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti těm, kdo zachovávají přikázání Boží a drží se svědeckví Ježíšova.“

Zj 14:12 „Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši.“

Jk 2:10.11 „¹⁰ Kdo by totiž zachoval celý zákon, a jen v jednom přikázání klopýtl, provinil se proti všem. ¹¹ Vždyť ten, kdo řekl: 'Nezcizoložíš,' řekl také: 'Nezabiješ.' Jestliže necizoložíš, ale zabiješ, přestupuješ zákon.“

PO 9. října – Židovské zákony a nařízení

Lv 12:1.2 „¹ Hospodin promluvil k Mojžíšovi: ² "Mluv k Izraelcům:..."“

Lv 19:37 „Proto dbejte na všechna má nařízení a všechny mé řády dodržujte. Já jsem Hospodin.“

Ex 20:1-17 „¹ Bůh vyhlásil všechna tato přikázání: ² "Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. ³ Nebudeš mít jiného boha mimo mne. ⁴ Neobrazíš si Boha zpodoběním něčeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. ⁵ Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh. Bůh žárlivě milující. Stíhám vinu otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí, ⁶ ale prokazují milosrdenství tisícům pokolení těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají. ⁷ Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval. ⁸ Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý. ⁹ Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci. ¹⁰ Ale sedmý den je den odpočinku Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvé dobytce ani tvůj host, který žije v tvých branách. ¹¹ V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul. Proto požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý.“

¹² Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh. ¹³ Nezabiješ. ¹⁴ Nesesmíš. ¹⁵ Nepokradeš. ¹⁶ Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví. ¹⁷ Nebudeš dychtit po domě svého bližního. Nebudeš dychtit po ženě svého bližního ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslu, vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu.“

ÚT 10. října – Podle Mojžíšova předpisu

Sk 15:1.2.4-6 „¹ Tu přišli do Antiochie někteří lidé z Judska a začali bratry učit: "Nepřijmete-li obřizku, jak to předpisuje Mojžíšův zákon, nemůžete být spaseni." ² Pavel a Barnabáš s tím nesouhlasili a dostali se s nimi do sporu; proto bylo rozhodnuto, aby ti dva a ještě někteří jiní z Antiochie šli do Jeruzaléma a předložili tuto otázku apoštolům a starším. ... ⁴ Když přišli do Jeruzaléma, byli přijati církví, apoštoly a staršími a vypravovali jim, jak je Bůh ve všem vedl. ⁵ Tu povstali někteří bratři z farizeů a prohlásili: "Pohané musí přijmout obřizku a musí se jim nařídit, aby zachovávali Mojžíšův zákon." ⁶ Apoštolové a starší se tedy sešli, aby celou tu věc uvážili.“

Sk 15:1-12 „¹ Tu přišli do Antiochie někteří lidé z Judska a začali bratry učit: "Nepřijmete-li obřizku, jak to předpisuje Mojžíšův zákon, nemůžete být spaseni." ² Pavel a Barnabáš s tím nesouhlasili a dostali se s nimi do sporu; proto bylo rozhodnuto, aby ti dva a ještě někteří jiní z Antiochie šli do Jeruzaléma a předložili tuto otázku apoštolům a starším. ³ Církev je tedy vyslala na cestu a oni šli přes Fénicii a Samařsko a všude k veliké radosti bratří vyprávěli, jak se i pohané obraceli k víře. ⁴ Když přišli do Jeruzaléma, byli přijati církví, apoštoly a staršími a vypravovali jim, jak je Bůh ve všem vedl. ⁵ Tu povstali někteří bratři z farizeů a prohlásili: "Pohané musí přijmout obřizku a musí se jim nařídit, aby zachovávali Mojžíšův zákon." ⁶ Apoštolové a starší se tedy sešli, aby celou tu věc uvážili. ⁷ Když došlo k velké rozepři, povstal Petr a promluvil k nim: "Dobře víte, bratři, že si mě Bůh hned na začátku mezi vámi vyvolil, aby ode mne pohané uslyšeli slovo evangelia a uvěřili. ⁸ A sám Bůh, jenž zná lidská srdce, se za ně postavil: Dal jim Ducha svatého tak jako nám ⁹ a neučinil žádného rozdílu mezi námi a jimi, protože jejich srdce očistil vírou. ¹⁰ Proč tedy nyní pokoušíte Boha a chcete vložit na učenáky břemeno, které nemohli unést ani naši otcové ani my! ¹¹ Věříme přece, že jsme stejně jako oni spaseni milostí Pána Ježíše." ¹² A když Barnabáš a Pavel začali vypravovat, jaká znamenání a divy činil Bůh skrze ně mezi pohanými, všichni ve shromáždění zmlkli a poslouchali.“

ST 11. října – Věřící z pohanů

Sk 15:10.11.23.28.29 „¹⁰ Proč tedy nyní pokoušíte Boha a chcete vložit na učenáky břemeno, které nemohli unést ani naši otcové ani my! ¹¹ Věříme přece, že jsme stejně jako oni spaseni milostí Pána Ježíše. ... ²³ Po nich poslali tento dopis: "My, apoštolové a starší, vaši bratři, posíláme pozdrav vám, svým bratřím v Antiochii, Sýrii a Kilikii, kteří jste dříve byli pohanými. ... ²⁸ Toto jest rozhodnutí Ducha svatého i naše: Nikdo ať vás nezatěžuje jinými povinnostmi než těmi, které jsou naprosto nutné: ²⁹ Zdržujte se všeho, co bylo obětováno modlám, také krve, pak masa zvířat, která nebyla zbavena krve, a koenečně smilstva. Jxestliže se toho všeho vyvarujete, budete jednat správně. Buďte zdraví.“

Sk 15:20 „Ale jen jim napsali, aby se vyhýbali všemu, co přišlo do styku s pohanskou bohoslužbou, aby nežili ve smilstvu, aby nejedli maso zvířat, která nebyla zbavena krve, a aby nepožívali krev.“

ČT 12. října – Pavel a Galatští

Ga 1:6-8 „⁶ Divím se, že se od toho, který vás povolal milostí Kristovou, tak rychle odvracíte k jinému evangeliu. ⁷ Jiné evangelium ovšem není; jsou jen někteří lidé, kteří vás zneklidňují a chtějí evangelium Kristovo obrátit v pravý opak. ⁸ Ale i kdybychom my nebo sám anděl z nebe přišel hlásat jiné evangelium než to, které jsme vám zvěstovali, budiž proklet!“

Ga 1:1-12 „¹ Pavel, apoštol povoláný a pověřený nikoliv lidmi, ale Ježíšem Kristem a Bohem Otcem, který Ježíše vzkřísil z mrtvých, ² i všichni bratři, kteří jsou zde se mnou, církvím v Galacii: ³ Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista, ⁴ který sám sebe vydal za naše hříchy, aby nás vysvobodil z nynějšího zlého věku podle vůle našeho Boha a Otce. ⁵ Jemu buď sláva na věky věků. Amen. ⁶ Divím se, že se od toho, který vás povolal milostí Kristovou, tak rychle odvracíte k jinému evangeliu. ⁷ Jiné evangelium ovšem není; jsou jen někteří lidé, kteří vás zneklidňují a chtějí evangelium Kristovo obrátit v pravý opak. ⁸ Ale i kdybychom my nebo sám anděl z nebe přišel hlásat jiné evangelium než to, které jsme vám zvěstovali, budiž proklet! ⁹ Jak jsem právě řekl, a znovu to opakuji: Jestliže vám někdo hlásá jiné evangelium než to, které jste přijali, budiž proklet! ¹⁰ Jde mi o přízeň u lidí, anebo u Boha? Snažím se zalíbit lidem? Kdybych se stále ještě chtěl líbit lidem, nebyl bych služebníkem Kristovým. ¹¹ Ujišťuji vás, bratři, že evangelium, které jste ode mne slyšeli, není z člověka. ¹² Vždyť já jsem je nepřevzal od žádného člověka ani se mu nenaučil od lidí, nýbrž zjevil mi je sám Ježíš Kristus.“

PÁ 13. října – Podněty k zamyšlení

Je nepochybné, že i naše církve čas od času prožívají období sporů a neshod. Není to nic nového. Satan proti církvi neustále bojuje, Také v počátcích křesťanství se mezi věřícími objevovaly spory a nedorozumění. Některé z těchto sporů byly tak vážné, že pokud by je věřící správně neřešili, zničily by celou církev už v jejím počátku.

„Avšak když smlouva uzavřená s Abrahamem obsahovala zaslíbení o vykoupení, proč byla na Sinaji uzavřena jiná smlouva? Během svého otroctví v Egyptě ztratil Boží lid do značné míry znalost zásad smlouvy uzavřené s Abrahamem... Lidé si neuvědomovali, jak hříšná jsou jejich vlastní srdce a že bez Krista nedokážou zachovávat Boží zákon... Ochotně vstoupili do smluvního vztahu s Bohem.“ (PP 260, NUD 173.174)

„Pod vlivem falešných učitelů, kteří se objevili mezi věřícími v Jeruzalémě, se v blatském sboru rychle šířilo rozdělení, mylné učení a smyslnost. Tito falešní učitelé směřovali židovské tradice s pravdami evangelia.“ (AA 383,PNL 219)

Otázky k rozhovoru

1. Vraťte se k závěrečné otázce v části na středu. Jak můžete ve vašem sboru klást na druhé „zbytečná břemena“? Jak se dá zjistit, co už je „zbytečné břemeno“, a co nikoliv? Jak se můžeme vyhnout druhému extrému, kdy budeme za „zbytečné břemeno“ považovat i to, co od nás Bůh skutečně požaduje?

2. Uvažujte o tom, co podle vás vede mnohé křesťany k tomu, že některá biblická nařízení (včetně Desatera) nepovažují za závazná. Je to jen omyl? Nebo neochota žít podle nich? Nebo něco jiného? Jak se můžeme dostat do podobného nebezpečí?

3. Přečtěte si znovu Pavlova slova v Ga 1:1-12. Všimněte si, jak je Pavel nekompromisní a neoblomný. V čem bychom měli být i my dnes, v době pluralizmu a relativizmu, stejně pevní a nekompromisní? Proč není možné některé oblasti křesťanského učení nijak zpochybnit?

4. Na které základní problémy křesťanské věrouky reagovala protestantská reformace? Které základní problémy se nepodařilo reformaci vyřešit?

